

دانشگاه علوم پزشکی

و خدمات بهداشتی درمانی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع دکترا رشته سیاست‌گذاری سلامت

عنوان

تحلیل سیاست‌های توسعه شایستگی مدیران بیمارستان‌های دانشگاهی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و
ارایه بسته‌های سیاستی در افق ۱۴۱۳

توسط: علی مسعود

استاد راهنما: دکتر رضا دهنویه
اساتید مشاور: دکتر وحید یزدی فیض آبادی - دکتر سمیه نوری حکمت

سال تحصیلی: ۱۴۰۲

چکیده

مقدمه: بیمارستان‌ها و مدیریت مناسب آنها همواره یکی از دغدغه‌های مهم نظام سلامت در سراسر دنیا بوده است. با توجه به چالش‌های موجود و آینده نظام سلامت، نیازمندی‌ها و محتوای شایستگی‌های مدیران، به طور دائم در حال تغییر است. هدف از مطالعه حاضر آن بود که ابتدا سیاست‌های موجود ارتقای شایستگی‌های مدیران بیمارستان‌های کشور شناسایی و پس از تحلیل محتوا و فرایند آن‌ها و تعیین تغییرات آینده، شایستگی‌های مورد نیاز برای آینده این حوزه تدوین گردد و در انتهای، بسته سیاستی لازم برای کسب شایستگی‌های مورد نظر در افق ۱۵ سال آینده ارایه گردید.

روش کار: مطالعه حاضر یک پژوهش ترکیبی کیفی و کمی است که بر اساس چارچوب سیاستگذاری ۸ مرحله‌ای بارداخ به ترتیب در دو فاز تعریف مساله و گردآوری شواهد (با سه گام شناسایی و تحلیل سیاست‌ها، تحلیل عوامل موثر بر آینده بیمارستان‌ها و حرفه مدیریت بیمارستانی و تعیین شایستگی‌های مورد نیاز آینده) و ارایه بسته سیاستی (با چهار گام ارایه راه حل، تعیین معیار، تعیین پیامدهای سیاست‌ها و تصمیم‌گیری نهایی) انجام گرفت. برای جمع آوری داده‌ها در گام‌های مختلف از؛ مصاحبه با ۴۰ نفر از خبرگان، دوپنل خبرگان، مطالعه مرور نظام مند، سه مطالعه مروری و جستجو و بررسی اسناد و مدارک استفاده شد و متناسب با هر روش، تجزیه و تحلیل اطلاعات انجام گرفت. در پایان و برای ارایه بسته سیاستی پرسشنامه دلفی طراحی و توسط خبرگان تکمیل و در دو مرحله اجماع حاصل شد.

یافته‌ها: با بررسی منابع داخل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اسناد خارج از آن به ترتیب تعداد ۶ و ۱۴ سند مرتبط با آموزش مدیران شناسایی و محتوای آن‌ها بررسی شد. در ادامه با تعیین معیارهایی برای انتخاب از بین سیاست‌ها؛ سه سیاست الگوی آموزش شایستگی مدار، دوره‌های تربیت مربی و آموزش مدیران بیمارستان‌ها و کانون‌های ارزیابی شایستگی مدیران انتخاب و تحلیل شدند. نقشه شناختی تغییرات آینده بیمارستان‌ها و حرفه مدیریت بیمارستانی در دسته؛ ساختار و نقش، دانش و تحقیقات، ارایه خدمت، نیروهای

سلامت، سیاسی، اقتصادی، فناوری، جمعیت و بیماری، ارزش‌ها و فلسفه و زیست محیطی تدوین شد. مطابق با تغییرات نقش‌ها و وظایف آینده مدیران بیمارستان تعیین و متناسب با نقش‌ها و وظایف؛^{۳۴} شایستگی کلیدی برای مدیران آینده انتخاب شد. در پایان نیز تعداً پنج دسته سیاست با محتوای؛ فراهم آوردن زیرساخت، تقویت همکاری‌های بین‌بخشی و درون‌بخشی، بازطراحی ساختار سیاست‌گذاری و مدیریت مدیران بیمارستان بر پایه الزامات آینده، طراحی مکانیزم مدیریت دانش و حمایت طلبی برای بسته سیاستی تدوین گردید.

نتیجه گیری: بررسی روندها تغییرات قابل توجهی را موثر در آینده بیمارستان‌ها و حرفه مدیریت بیمارستانی نشان می‌دهد. همچنین با بررسی و مقایسه شایستگی‌های آینده با شایستگی‌های موجود، شکاف قابل توجهی بین شایستگی‌های موجود و آینده مدیران بیمارستان‌ها مشاهده شد. لازم است تغییرات آینده و الگوی آموزش شایستگی‌دار و ویژگی‌های این الگوی آموزشی به صورت مناسب در نظام آموزش کارکنان دولت نهادینه شود. برای برنامه‌ریزی و اجرای دوره‌های شایستگی مطابق با بسته سیاستی ارایه شده در رساله حاضر؛ نیاز به تولیت از سوی وزارت خانه، سیاست‌گذاری بر پایه الزامات آینده، مکانیزم مدیریت دانش، حمایت طلبی و درگیری ذینفعان در سطوح مختلف نظام سلامت است. قطب‌های آموزشی و کانون‌های ارزیابی به عنوان دو بازوی اصلی در توانمند سازی مدیران بیمارستان عمل کرده و در سراسر کشور با هماهنگی یکدیگر نقش مهمی را در ارایه آموزش‌ها و ارزیابی‌ها خواهند داشت.

کلید واژه‌ها: سیاست، بسته سیاستی، شایستگی، مدیران، بیمارستان